Fyresdal

PLAN FOR TRAFIKKTRYGGLEIK

2025-2028

Vedteke kommunestyret 19.06.2025

Fyresdal

Innhold

PLAN FOR TRAFIKKTRYGGLEIK 1

2025-2028 1

Bakgrunn for planarbeidet 4

Kommunalt trafikktryggleiksarbeid. 4

Trafikktryggleiksutval. 4

Formål. 5

Visjon og mål. 5

Visjon 5

Hovudmålet 5

Delmål 5

Tilhøve for kommuneplan i Fyresdal. 5

Ansvar for trafikktryggleik i Fyresdal. 6

Dagens situasjon 6

Ulykkesdata, Fyresdal. 6

Antal ulykker/ skadde 7

Oversiktskart over ulykker, stadar. 7

Lokale erfaringar. 8

Skiltplan. 8

Oversikt over vegane i Fyresdal. 8

Fylkesvegar. 8

Kommunale vegar. 8

Vegar utanfor tettstad. 9

Samleveg i tettstad. 9

Tilkomstvegar i bustadområde. 10

Skuleområde. 10

Barnehageområde. 10

Gang- og sykkelvegar 11

Driftstiltak på vegar og gang- og sykkelvegar. 12

Haldningsskapande arbeid. 13

Tiltaksliste. 14

Fyresdal kommune 14

Telemark fylkeskommune 15

Fyresdal

Fyresdal

Bakgrunn for planarbeidet.

Plan for trafikktryggleik for Fyresdal er laga med utgangspunkt i mål og strategiar i Nasjonal transportplan (NTP) for 2025 – 2036, der det overordna transportpolitiske målet er «Et effektivt, miljøvennleg og trygt transportsystem i hele landet i 2050.»
NTP bygger på ein visjon om at det ikkje skal førekome ulykker med døde eller hardt skadde i transportsektoren. For å nå denne visjonen er det fastsett mål for trafikktryggleiksarbeidet både på nasjonalt og kommunalt nivå.
I tillegg er den fylkeskommunale planen «Regional plan for samordna areal og transport for Telemark 2015- 2025» eit sentralt grunnlagsdokument for Fyresdal sitt plan for trafikktryggleik.

Kommunalt trafikktryggleiksarbeid.

Lokalt trafikktryggleiksarbeid i kommunane er avgjerande for å nå nasjonale og regionale mål om reduksjon i tal døde og hardt skadde.
Kommunane har eit stort ansvar for trafikktryggleiksarbeidet både som vegmynde, gjennom sitt ansvar for arealplanlegging, som skule- og barnehageeigar, som transportør, transportkjøpar og som arbeidsgjevar. I tillegg har kommunen gjennom folkehelselova ansvar for å fremje folket sin helse og bidra til førebygging av sjukdom og ulykker.
Barn og unge gjeng, syklar og brukar kollektivtransport i større grad enn vaksne.
Kommunens oppvekstetat har ansvar for borna sine oppvekstvilkår. Kommunen må difor mellom anna leggje til rette for at born og unge får kunnskap og ferdigheiter slik at dei kan bevege seg trygt på kommunen sine areal i fritid og på skuleveg. Det er viktig at kommunen legg til rette for trygg tilkomst til barnehage, skule og fritidsaktiviteter. Barn og unge bør tenkast på i planlegging av infrastruktur.

Fyresdal kommune er ein godkjent Trafikktrygg kommune, frå Trygg Trafikk.
Planen er revidert i samband med re-godkjenning haust/vinter 2024.

Trafikktryggleiksutval.

Fyresdal kommune skal ha eit trafikktryggleiksutval.
Representantar i utvalet er:

1 frå rådet for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne.
- Janne Lunden Teksle

1 som representerer born og unge i Fyresdal.
- Gunn Marit Aslestad

1 frå Plan og teknikk i Fyresdal kommune.
- Tore Metveit

Kommunalsjef plan og teknikk er sekretær for utvalet.

Fyresdal

Fyresdal kommunestyre vedtek utvalet 4. kvart år i samband nye kommunestyreperiode og rullering av planen.

Formål.

Formålet med planen er:

- Synleggjere trafikkbilete i Fyresdal kommune.
- Synleggjere kor og kva som forårsakar ulykker.
- Få ein plan som er i samsvar med trafikktryggleiksarbeidet i Telemark og som skal vere grunnlag for søknadar om trafikktryggleiksmidlar.
- Få ein plan som grunnlag for prioritering av kommunen sine eigne midlar til trafikktryggleik.
- Vere grunnlag for drift, utvikling og utbetring av vegar.
- Synleggjere ansvaret for trafikktryggleik i Fyresdal.

Visjon og mål.

Visjon: Ingen døde eller hardt skadde i trafikkulykker i Fyresdal.

Hovudmålet med planen er å førebyggje trafikkulykker.

Delmål:

- Det skal vere trygt for fotgjengarar og syklistar å ferdast i Fyresdal.
- Fyresdal kommune skal saman med foreldre, lag og organisasjonar arbeide for haldningar som gjer at fleire bruker kroppen mellom heim og skule, fritidsaktivitetar og arbeid.
- Kunnskapen om trafikktryggleik hjå ungar, ungdom og vaksne skal betrast.

Tilhøve for kommuneplan i Fyresdal.

Kommuneplan for Fyresdal, samfunnsdel, er den overordna planen for Fyresdal. I planen er det fleire av punkta som omhandlar trafikktryggleik og trygge lokalmiljø. Punkta under er henta frå planen og er førande for planarbeidet.

- Fyresdal kommune skal vere ein god stad å bu og leve
  - Legge til rette for å skape gode bustadar og nærmiljø
- Fyresdal kommune skal legge til rette for næringsutvikling
  - Arbeide for god infrastruktur
- Fyresdal kommune skal vere ein god oppvekstkommune
  - Rusførebyggande arbeid for ungdom skal prioriterast
- Fyresdal kommune skal ha førebyggande folkehelsetiltak som er lett tilgjengelege
  - Stimulere til at innbyggarane tek vare på eiga helse og nyttar seg av nærmiljøet

Fyresdal

Ansvar for trafikktryggleik i Fyresdal.

Fyresdal kommunestyre har det overordna ansvaret for trafikktryggleik i Fyresdal.
Fyresdal skal vere ein trafikksikker kommune. Dette medfører at:

- Arbeidet med trafikktryggleik er forankra hos kommunedirektør og ordførar.
- Kommunedirektøren skal javnleg rapportere til kommunestyret om trafikktryggleik, dette bør skje i samband med rullering av tiltaksdelen.
- Trafikktryggleiksutvalet er utval med ansvar for trafikktryggleik.
- Kommunen har rutinar for avvikshandtering.
- Kommunen har reglar for reiser og transport i kommunal regi.
- Kommunen bør ha reglar for kjøp av transporttenester.
- Alle areal- og reguleringsplanar skal vurderast med tanke på trafikktryggleik
- Kommunen bør ha konkrete tiltak for å motivere frivillige lag og organisasjonar til å integrere retningsliner for transport i eiga verksemd.
- Trafikk og trafikkulykker skal inngå i kommunen sitt folkehelsearbeid.
- Kommunalsjefane har ovanfor rådmann rapporteringsansvar for tiltak innanfor eigen sektor
- Kommunen bør ha oppdatert oversikt over trafikkulykker og trafikkuhell i kommunen

Plan for trafikktryggleik skal rullerast kvart 4. år. Tiltaksplanen skal rullerast javnleg, minst to gonger i perioden.
Tiltaksplanen skal innehalde både fysiske og haldningsskapande tiltak.

Dagens situasjon.

Det er heldigvis få trafikkulykker i Fyresdal. Det er registrera 17 ulykker på dei 10 seiste åra. Det har vore 19 køyretøy involvert som har resultera i 5 hardt skadde /drepne på vegane i Fyresdal.
For å kunne gjere noko for å redusere tal ulykker, må en vite kva som skaper ulykker.
Trafikkbiletet er samansett og det vil variere frå år til år. Det er viktig å fylgje nøye med på utviklinga, samtidig som ein ser framover og tilpassar arbeidet med trafikktryggleik til endringar i samfunnet elles.
Ulykkestalet er stabilt lågt, men det har vore nedgang i personskadar i ulykkene.

Ulykkesdata, Fyresdal.

Ulykkesdata er henta frå SSB. Kart og registreringar av trafikkulykker i Fyresdal i perioden 2014 -2023. Registreringane frå 2014 - 2023, syner desse hovudpunkta for Fyresdal:

Fyresdal

Antal ulykker/ skadde

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ulykker										
K-4032 Fyresdal	5	1	1	0	4	1	1	1	1	2
Drepte										
K-4032 Fyresdal	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Hardt skadde										
K-4032 Fyresdal	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Lettere skadde										
K-4032 Fyresdal	8	1	1	0	2	1	1	1	1	1

Oversiktskart over ulykker, stadar.

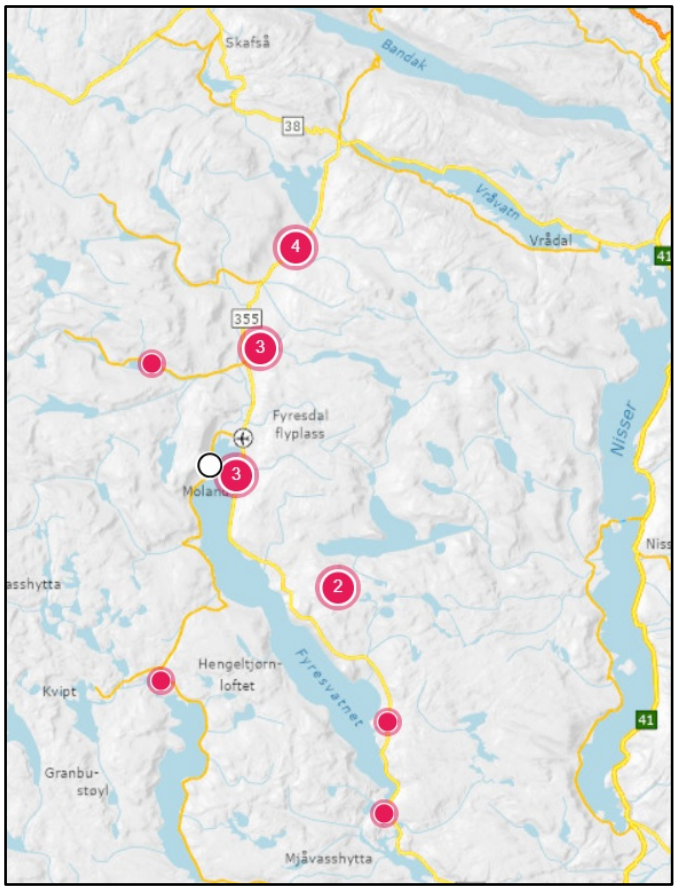

Lokale erfaringar.

Erfaringar med "vanskelege" punkt med tanke på trafikktryggleik i Fyresdal. Erfaringar frå utrykkingsetatar og offentlege transportaktørar.

For brannvesen kan det vere vanskeleg å kome fram på natta om vinteren. Dei må rykke ut, gjerne kl. 02.00 om natta, og då er ikkje vegane sandstrødde eller brøyta for sno.

Tilbakemelding frå Vy er at dei opplever trafikkbilde ved skule som oversiktleg og grei. Dei har større utfordring der dei slepper skuleelevar av bussen på heimreise, med at det er dårlege plassar for avstiging. Særleg med tanke på at elevane må krysse vegen.

Innspela som er komne til planarbeidet seier noko om kva folk meiner er utfordringane i trafikken i Fyresdal.

Skiltplan.

Det skal vere ein godkjent skiltplan for Fyresdal kommune, minimum for Fyresdal sentrum. Skiltplanen skal revideras og oppdateras ved endringar i trafikksituasjonen.

Oversikt over vegane i Fyresdal.

Jmf veglista til Vestfold og Telemark fylkeskommune. Det er også fleire mil med private skogsbilvegar i Fyresdal.

Fylkesvegar.

FV 355	Skreosen – Kilegrend
FV 3384	Verpe – Aust- Agder grensa
FV 3386	Løkedalen – Øvre Birtedalen
FV 3388	Hegglandsgrend- Libru
FV 3390	Øyane – Aslestad

Kommunale vegar.

KV 1004	Glomfossvegen
KV 1012	Skomdalsvegen
KV 1027	Gamleveg
KV 1051	Borggrendsvegen
KV 1107	Åslandsvegen
KV 1142	Foldsævegen
	Sitjevegen
	Øvrige kommunale vegar, byggefelt mm.

Vegar utanfor tettstad.

Fleire fylkesvegar og kommunale vegar er viktige for ferdsel mellom grendene og Fyresdal sentrum. Langs desse vegane er det fleire direkte tilkomstar til bustad og gardsbruk. Desse vegane blir også bruka av trafikkantar til og frå hyttene i kommunen. Det er få stader med gang- og sykkelveg eller alternative ruter for fotgjengarar. Folk går eller syklar i vegkanten.

Telemark fylkeskommune er eigar av fylkesvegane, og har driftsansvar for dei.

Fylkesvegane og dei kommunale vegane Borggrendsvegen, Åslandsvegen , Foldsævegen, Glomfossvegen og Skomdalsvegen er vegar i denne kategorien.
Private skogsbilvegar må ein også legge i denne kategorien.

Døme på tiltak for vegar utanfor tettstad:

- Fyresdal kommune må koordinere og samarbeide med Telemark fylkeskommune om tiltak på fylkesvegane.
- Rydde vegetasjon langs vegane for å betre sikta.
- I radius omlag 2,5 km frå skulen etablere gangveg eller gjere andre fysiske tiltak (utvide skulderbredda, utbetre farlege punkt, vurdere fartsreduserande tiltak).
- Tilpasse fartsgrensa.
- Fyresdal kommune bør samarbeide med foreldreutval (FAU) ved skulen for å kartleggje, merke og drifte alternative ruter som kan fungere som skuleveg.

Samleveg i tettstad.

Definisjonen på samlevegar er vegar inn til større bustadfelt eller hovudvegar mot sentrum. Dette er vegar som er innanfor 2,5 km frå skule, slik at vegane er viktige skulevegar. Det er mykje interntrafikk på vegane. Det er ikkje ynskjeleg å blande biltrafikk med mjuke trafikkantar. Det er varierande grad av etablerte fortau.
Dette er vegane:

- Sitjevegen.
- Svalestogvegen
- Gamleveg.

Døme på tiltak for samleveg i tettstad.

- Fotgjengarar må sikrast fortau, gangveg eller andre snarvegar. Dersom dette ikkje er mogleg, må ein sikre og skilte alternative gangtrasear eller redusere farten.
- Tilpassa fartsgrense
- Fyresdal kommune skal årleg sjå til at alle gangfelt i kommunen, er skilta og merka på forsvarleg måte og i samsvar med forskrift/ skiltplan.

Fyresdal

Tilkomstvegar i bustadområde.

Dette er interne tilkomstvegar i bustadfelt. Vegane er gjerne blindvegar og bustadhus har direkte tilkomst til vegen. Vegane har blandingstrafikk. Vegane skal vere trygge som gangveg og opphaldsareal.
Dette er vegane:
Øvrige kommunale vegar i bustadområde i Tøddebakkane/ sentrum, Moghusfeltet, Grunnvik og Hauggrend.

Døme på tiltak for tilkomstvegar i bustadområde:

- Fartsgrense 30 km/t, jf skiltplan.
- I nye bustadfelt planlegge vegbreidde og kurvatur slik at farten blir låg.
- Vurdere fartsreduserande tiltak om fartsgrensa ikkje blir respektera.
- Sette opp skilt med born leikar etter søknad til sektor for plan og teknikk.

Skuleområde.

Trafikkbilde er nokså greitt ved skulen. Det er tilrettelagt for bussar med eigen av- og påstigingsområde. Område er organisera som rundkøyring, slik at ein slipp rygging i område. Ein må også i framtida tenke på trafikktryggleik her, i evt framtidige omleggingar i området. Det er god tilkomst frå gang/ sykkelvegar til skulen.
Døme på tiltak ved skuleområde:

- Det skal oppmodast og leggjast til rette for at born skal gå til og frå skulen.
- Det skal vere trygge gangvegar inn mot og i skuleområda.
- Bilbruken må, om mogleg, reduserast i skuleområda.
- Ein må sikre tilkomstvegar og parkeringsplassar for funksjonshemma ved skulen.
- Universell utforming er eit overordna prinsipp.
- Parkeringsareal til tilsette (kan vere utanom området).

Barnehageområde.

Barnehagen ligg i same område som helsehuset. Dette er ei utfordring med tanke på trafikken, då det er noko ulike trafikkbehov til desse institusjonane. Ein må sjå på desse områda som eit område og legge til rette med tanke på eit samla trafikkbilde.

I barnehageområde er det mykje biltrafikk som fylgje av levering om morgonen og henting om ettermiddagen. Føresette er ofte travle i desse tidene for å rekke jobb eller andre av- og påstigingsområde er organisere som ei rundkøyring, men med noko liten kapasitet. I tillegg må det vere tilstrekkeleg plass for parkering for tilsette, utanfor område.

Det må også leggjast til rette for dei som går til og frå barnehagen og for barnehagane sine utflukter i nærområdet.
Her er det viktig med informasjon og haldningsskapande arbeid for føresette og tilsette.

Døme på tiltak ved barnehageområde:

- Det skal leggjast til rette for gangtrafikk inn til barnehagen.
- Parkeringsplassane må planleggast slik at dei vert oversiktlege.
- Tilsette sin parkering må vike i sentrale areal for å leggje til rette for trygg foreldrelevering/ henting.
- Ein må sikre tilkomstvegar og parkeringsplassar for funksjonshemma ved barnehagane
- Universell utforming er eit overordna prinsipp.

Gang- og sykkelvegar.

I plan for trafikktryggleik er det vektlagt at skulevegar skal prioriterast. Born og unge er utsette i trafikken, dei er uerfarne og sårbare som gåande og syklande.

Som hovudregel vil Fyresdal kommune at born og unge sjølv skal kunne gå eller sykle til og frå skulen og fritidsaktivitetar. Dette er viktig ut i frå eit folkehelseperspektiv, men også fordi skulevegen er ein viktig sosial arena. I Fyresdal er grensa for rett til skyss 4 km. For 1. klasse er grensa 2. km. Der skulevegen er definert som farleg får elevane skuleskyss.

Om ikkje skulevegen vert opplevd som trygg, vil foreldre velje å køyre borna til skulen. Separate gang- og sykkelvegar er det beste alternativet til skuleveg. I Fyresdal har vi gang- og sykkelveg frå Molandsmoen til sentrum/ skule, ein strekning på omlag 2 km. Samt gang- og sykkelveg frå X Prestegardsvegen/fv355.
Men ut i frå økonomi og fysiske tilhøve er dette ikkje mogleg å få til over alt. Då er nedsett fartsgrense, rydding og merking av snarvegar og andre fysiske tiltak eit alternativ. Farten må tilpassast slik at born og unge kan bruke vegen på lik line med andre på vegen.

I Fyresdal kommune er det mange som er avhengig av skuleskyss pga store avstandar eller pga trafikkera veg. Desse er avhengig av trygge busshaldeplassar og vegen fram til desse.

Mange born deltek på aktivitetar på fritida.
Mange blir køyrd til og frå aktivitetane. Dette skaper stor trafikk rundt skule, fotballbane, samfunnshus og idrettshall. Dette skaper utrygge situasjonar for dei som går.

Også vaksne vert oppmoda om å gå eller sykle til jobben og daglege gjeremål. Mindre bilkøyring er viktig både i eit klima- , helse- og ulykkes perspektiv. Den tidsklemma som ofte er ei årsak til at vaksne nyttar bil kan ein ikkje direkte gjere noko med. Men ulike kampanjar og aksjonar kan bidra til betre haldningar og mogeleg endring.

Fyresdal

Døme på aktuelle tiltak :

- Det skal leggjast til rette for at born og unge kan gå eller sykle til skulen og til fritidsaktivitet.
- Sikre at born som trengs skuleskyss skal kunne vente på buss/drosje på trygge haldeplassar, dvs haldeplass utanfor vegbanen og gjerne med lys.
- Sikre trygge gang- og sykkelvegar inn mot aktivitetsområde.
- Haldningsskapande arbeid og aksjonar for å redusere foreldre sin bilbruk ved skular og aktivitetsstader.
- Lærarar, trenarar eller andre førebilete bør oppmode born og unge om å gå/sykle mellom heim og aktivitet.

Driftstiltak på vegar og gang- og sykkelvegar.

I Fyresdal kan rekne at det er vinter om lag 6 månader i året og då er det viktig å ha gode rutinar for drift/ vedlikehald av vegane og gangvegane. Generelt er glatte og dårleg brøyta vegar eit trafikktryggleiksproblem. For Fyresdal sin del, må ein seie at det er godt vintervedlikehald på dei fleste vegar som blir trafikkera av born/ unge i ulike samanhengar.

Døme på generelle tiltak for drift/ vedlikehald av vegar og gang- og sykkelvegar:

- Sikre at brøytekantar ikkje vert så høge at dei hindrar sikt for dei som skal krysse vegen.
- Brøyte overgangen mellom gangveg og fotgjengarfelt.
- Halde siktliner i kryss reine for kratt.
- Rydde skog inn mot vegane for å betre sikten.
- Sandstrøing.
- Sikre autovern.
- Gatelys.
- Fartshumpar.
- Måle og skilte fotgjengarfelt.
- Måle og skilte parkeringsplassar.
- Feie vegar, gang- og sykkelvegar for laus grus.

Fyresdal

Haldningsskapande arbeid.

Haldningsarbeid handlar om å påverke atferd og gi kunnskap om tiltak som er med på å redusere ulykker. Vaksne er viktige rollemodellar for born. Både føresette og vaksne som møter ungar elles har ansvar for å vise gode haldningar i trafikken.

Trygg Trafikk har både informasjon- og opplæringsmateriell retta mot ulike grupperingar i befolkninga. Dei held også kurs.

I det haldingsskapande arbeidet er **Trygg Trafikk** ein viktige støttespelar. Vidare må politietaten og Statens vegvesen vere synlege og gjennomføre kontrollar og skulebesøk.

Det er gjeve tilbakemeldingar om at ein bør prioritere haldningsskapande arbeid med tanke på promillekøyring med alle typer køyretøy.

Fyresdal har ei gruppe som heiter «**Vi har ingen fleir å miste**». Dei driv godt haldningsskapande arbeid blandt born og unge.

Døme på generelle tiltak i det haldningsskapande arbeidet:

- Gjennomføre kampanjar og aksjonar som kan medverke til kunnskap og gode haldningar.
- Systematisere trafikkopplæringa (trafikksikker skule og barnehage) slik at alle går gjennom den same opplæringa.
- Tydeleggjere foreldreansvar for trafikkopplæring gjennom infoskriv og foreldremøter.
- Informasjon om, og opplæring i sikring av born i bil.
- Systematisk opplæring og fokus på trafikktryggleik i lag og organisasjonar.
- Arbeidsplassen kan stimulere til «kameratkøyring» og bilfrie dagar.
- Informasjon på heimesidene til kommunen om gang- og sykkelvegar og snarvegar til skulen.
- Arrangere kurs for ungdom: båtførarbevis, skredkurs, fyrstehjelp (hjelp ein ven)

Fyresdal

Tiltaksliste.

Dette bør vere ei tiltaksdel som er realistisk å gjennomføre det meste av i løpet av inneverande kommunestyreperiode. Tiltaka er delt opp i fylkeskommunalt ansvar og kommunalt ansvar.

Fyresdal kommune

Punkt 1 :
Haldningsskapande arbeid på tvers av etatane der politi, barnehagen, Gimle skule og kommunen er med. Det er viktig at vi prioritetar dette arbeidet og har fokus på til dømes trafikk med moped, traktor, snøscooter, bil og sikring av born i bil. Det må vere eit kontinuerleg fokus på at rus og trafikk ikkje er foreinleg.

Punkt 2:
Revidere skiltplan for Fyresdal sentrum. Dette må ein ha for å kunne handheve skilting.

Punkt 3:
Ein heilhetleg plan for trafikkbilete i området kulturhus, helsehus, barnehage og skule. Dette arbeidet er ein høg prioritet i for å søke fylkeskommunale trafikktryggleiks midlar ved første høve. Her settast det ned ei eiga gruppe som skal jobbe med problemstillinga i detta området.

Punkt 4:
Gamleveg frå Sentrum til Berglandskrysset :
Legge til rette for mjuke trafikantar ved å etablere vegljos.

Punkt 5:
Generell rydding av siktsoner langs offentlege vegar og avkøyringar.

Punkt 6:
Ved avlevering og henting av skuleungar ved idrettshall skal skulen stille med vakter som sikrar ein forsvarleg trafikkavvikling.

Punkt 7:
Opparbeide fleir møteplassar på Åslandsvegen samt sette opp autovern på kritiske plassar på same veg.

Fyresdal

Telemark fylkeskommune

Punkt 1 :
Ynskje om forhøgna fotgjengarfelt og 40 km/t fartsgrense ved X FV355/ Meieribakken/ Prestegardsvegen. Same tiltak som i "bankkrysset". Det er endra trafikkmønster her etter forlenging av G/S veg frå banken. Meir gangtrafikk frå «hotellet».

Punkt 2:
Veum/Fjellgardane
Her bør ein kunne legge til rette for at ingen skuleborn treng krysse FV 355 for å komme på skulebussen. Born som bur øst for 355 hentast ved Veum kyrkje av bussen som kjem nordfrå om morgonen, born som bur vest for 355 køyrer med bussen som hentar born frå Fjellgardane.

Punkt 3:
Forlenge dagens 60 km/t sone langs fylkesveg 355 til nord for avkøyringa til Molandsmoen industriområde.

Punkt 4:
Ein dedikera, trygg og belyst plass ved Kiland på FV355 for henting og avlevering av skuleborna. Ved komande arbeid på fylkesvegen bør ein i dialog om dette med fylkeskommunen om moglegheita å få dette utført.

Punkt 5:
Generell rydding av siktsoner langs offentlege vegar og avkøyringar.

Punkt 6
Forlenge gangveg frå kryss FV355/Prestegardsvegen til Fyresdal kurs og leirstad.